

A Fővárosi Ítéltábla dr. Józsa Edina ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, dr. Papp Katalin ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Budapest Környéki Törvényszék 2012. december 5. napján meghozott, 22.P.24.904/2011/16. számú ítélete ellen az alperes részéről 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 75.000 (Hetvenötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 153.700 (Százötvenháromezer-hétszáz) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 356.358 forint vagyoni kártérítést, 450.000 forint nem vagyoni kártérítést és 806.358 forint után 2011. május 26. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamatot.

Kötelezte a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 33.000 forint le nem rótt kereseti illetéket, továbbá kötelezte az alperest, hogy fizessen meg külön felhívásra az államnak 27.000 forint le nem rótt kereseti illetéket.

A költségekről úgy határozott, hogy azokat a felek maguk viseljék.

Ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította.
Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 78. § (1) bekezdését, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 9. § (1), (2) bekezdéseit.

Nem osztotta az alperes azon védekezését, mely szerint a felperes alaptalanul perelte az önkormányzatot, és helyette a képviselő-testület egyes tagjait kellett volna perbe állítania. Megállapította, hogy az önkormányzat jogi személyiséggel és perbeli legitimációval rendelkezik, és a jogi személyt is terhelheti személyiségi jogsértés.

Rögzítette, hogy a felperest ... Város Jegyzője szabálysértési bírsággal sújtotta, mellyel a felperes magatartását szankcionálta. ... Város

Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatról (SzMSz) szóló rendelete úgy rendelkezik, hogy amennyiben a települési képviselő önkormányzati rendeletbe, vagy önkormányzati határozatba foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, és ez a képviselő-testület tudomására jutott, a képviselő-testület minősített többséggel hozott döntésével, a képviselő tiszteletdíjának folyósítását felfüggesztheti.

Egyetértett az elsőfokú bíróság az alperes azon álláspontjával, hogy az eljáró bíróság az SzMSz rendelkezéseinek jogszerűségét nem vizsgálhatja. Ugyanakkor az alperesnek az SzMSz-re alapított döntését a felperessel szemben nem ítélte jogszerűnek. Álláspontja szerint az SzMSz megfelelő értelmezése alapján az önkormányzat nem alkalmazhatott volna további szankciót a felperessel szemben, mert a tiszteletdíj megvonására kizárólag abban az esetben kerül sor, ha a képviselő a képviselői tevékenységével összefüggésben mulasztja el kötelezettségeit.

A felperes a vagyoni követelésének összezszerűségét bizonyította, melyet az alperes nem vitatott, ebben a tekintetben ezért a felperesi követelésnek helyt adott.

A nem vagyoni kártérítési igénnyel kapcsolatosan úgy foglalt állást, hogy a felperes jóhírneve sérült azzal, miszerint a település lakosai, a felperes korábbi és potenciális szavazói körében is elterjedt a kötelezettségszegésével kapcsolatos hír, és ez nyilvánvaló, nem vagyoni hátránnyal is járó bizalomvesztést eredményezett. A felperes nem vagyoni kárigényét eltúlzottnak ítélte, és ... lakosságának lélekszámára, az önkormányzati képviselő-testületi ülés közvetítésére, valamint a jégsértést megismerők vélelmezett körére tekintettel nem vagyoni kártérítést ítél meg.

A perköltségről a Pp. 81. §-a alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a felperes keresetének teljes elutasítását.

Álláspontja szerint a felperes az általa állított jogsértéssel kapcsolatosan a per alperesével szemben nem léphetett volna fel. Igényét kizárólag azon természetes személyekkel szemben érvényesíthette volna, akik a vele kapcsolatos határozatot hozták, figyelemmel arra is, hogy az önkormányzat képviselő-testülete önálló jogképességgel nem rendelkezik. Álláspontja szerint a felperes keresetpontosításában egyes képviselőtársait jelölte meg jogsértőkként.

Ténykérdés, hogy a felperest a szabálysértési hatóság szabálysértés elkövetése miatt elmarasztalta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem volt jogosult a képviselő-testület által hozott határozat jogszerűségének vizsgálatára, az kizárólag előkérdése lehetett volna a felperesi igénynek. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság által levont következtetések is törvénysértőek.

A felperest a helyi címer használatával kapcsolatos tevékenysége miatt érte szabálysértési szankció, mellyel szemben a felperes nem is élt kifogással. Ilyen körülmények között pedig a személyhez fűződő jogai nem sérülhettek. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés összege a bírói gyakorlaton túlmutat, másrészt a felperes ennek igazolására bizonyítási indítványt sem terjesztett elő. A körülmények értékelésével kapcsolatosan kifejtette, hogy a felperes listáról bejutott képviselő, aki a 2010-es önkormányzati választásokon mindössze 77 szavazatot kapott. Ezt a tényt is indokolt a felperest ért esetleges kár megítélésekor figyelembe venni. Külön kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság esetleges pervesztessége vagy részleges pervesztessége mellett sem kötelezhette volna illetékfizetésre, mivel a jogszabály alapján teljes személyes illetékmentességben részesül.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Álláspontja szerint jogszabályba ütközik az önkormányzatnak azon intézkedése, mellyel a tiszteletdíjának folyósítását felfüggesztette az SzMSz alapján. Helytelenül hivatkozott az alperes azon körülményre, hogy a felperes hány szavazatot kapott a megelőző helyhatósági választásokon, mivel az elsőfokú bíróság határozatának vonatkozó része a nem vagyoni kártérítés összegét arra alapította, hogy ... lakossága hozzávetőlegesen 25.000 fő, és a képviselő-testület nyílt üléséről a televízió és internetes fórumok is beszámoltak. Ebből következően, ha a lakosság arról értesül, hogy a képviselő a kötelezettségét megszegte, a választók vele kapcsolatos bizalma meggyengül.

A fellebbezés alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság határozatát csak a fellebbezéssel érintett részben bírálhatta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével nem értett egyet, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

A másodfokú bíróság elsősorban az alperes fellebbezésével érintett perbeli legitimáció és felperesi keresetpontosítás tartalmával kapcsolatos kérdésekben foglalt állást.

A felperes 14. sorszámon nyújtott be keresetpontosítást, és abban a keresetlevéllel egyezően egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a per alpereseként a ... Város Önkormányzatát jelöli meg. Az alperes védekezésében többször hivatkozott önkormányzati képviselő-testületet illetik az önkormányzati feladat- és hatáskörök, ugyanakkor önálló jogképességgel kizárólag maga az önkormányzat rendelkezik [korábban hatályos Ötv. 9. § (1) bekezdése], ezért a felperes a perelhetőség szempontjából, az általa keresetlevélben megjelölt önkormányzattal szemben érvényesíthette az igényét.

Az eljáró bíróságnak alapvetően abban kellett tehát állást foglalnia, hogy az alperesi önkormányzatnak volt-e személyiségi jogot sértő tevékenysége, illetve intézkedése a felperessel szemben. Ezen belül előkérdésként azt kellett tisztázni, hogy a felperes pontosan mely alperesi tevékenységet minősítette jogellenesnek.

A felperes keresetében azt kifogásolta, hogy a képviselő-testület jogszabálysértő önkormányzati rendeletre (SzMSz) hivatkozással hozott olyan tartalmú döntést (önkormányzati határozat), amellyel a tiszteletdíjának folyósítását felfüggesztették. A hivatkozott joghátrány, ami a felperes számára a vagyoni és nem vagyoni kárban jelentkezett, ténylegesen a ... Város Önkormányzat 78/2011. (V. 26.) Önkormányzati határozatának eredménye. Ez kifejezetten a határozat, és nem az annak alapját képező önkormányzati rendelet formai és tartalmi jogszerűségének vizsgálatát jelentette.

A Ptk. 7. § (1) bekezdése alapján, a törvényben biztosított jogok védelme az állam minden szervének kötelessége. Érvényesítésük - ha törvény másképpen nem rendelkezik - bírósági útra tartozik.

A Ptk. 1. § (1) bekezdés szerint, ez a törvény az állampolgárok, valamint az állami, önkormányzati, gazdasági és civil szervezetek, továbbá más személyek vagyoni és egyes személyi viszonyait szabályozza. Az e viszonyokat szabályozó más jogszabályokat - ha eltérően nem rendelkeznek - e törvénnyel összhangban, e törvény rendelkezéseire figyelemmel kell értelmezni.

A Ptk. által tárgyalt személyi és vagyoni viszonyok - köztük a személyek polgári jogi védelmének (Ptk. IV. cím) - szabályozási módszerei alapján nincs lehetőség

állást foglalni az önkormányzati jogszabály- és közjogi szervezetszabályozó eszköz-alkotás jogszerűségéről.

Utal a másodfokú bíróság arra, hogy az elsőfokú bíróság a határozatában egyértelműen azon az állásponton volt, hogy az SzMSz rendelkezéseinek jogszerűségét nem vizsgálhatja. Ebből kiindulva azonban mégis arra a következtetésre jutott, hogy a képviselői tiszteletdíj folyósításának felfüggesztését érintő képviselő-testületi határozat az SzMSz rendelkezéseivel ellentétes. Ebben a tekintetben az elsőfokú bíróság érvelésében ellentmondás mutatkozik, ugyanis abban az esetben, hogy ha a polgári bíróság az önkormányzat egyes rendeleteinek jogszerűségét nem vizsgálhatja, ebből kizárólag az következhet, hogy adott rendelet alapján hozott egyedi döntés jogszerűségét sem vizsgálhatja.

A másodfokú bíróság ezért az alperes tevékenységének vizsgálata körében elsősorban azt állapította meg, hogy a felperes által jogellenesnek minősített határozatban megtestesülő cselekvés, mint egyedi aktus, nem vizsgálható és nem ítélt meg a polgári jog eszközeivel. Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a személyiségi jogi per nem alkalmazható egyéb jogterület jogorvoslati eszköze helyett.

A ... Megyei Kormányhivatal felperes megkeresésére írt tájékoztatásában kizárólag arra nézve ad útmutatást, hogy a Kormányhivatal a hivatkozott rendelet megsemmisítésére nem rendelkezik jogszabályi felhatalmazással, ugyanakkor utal arra is, hogy kezdeményezi a törvénysértés megszüntetése érdekében törvényességi felhívás kibocsátásához szükséges intézkedés megtételét.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság sem volt jogosult az SzMSz szabályának, illetőleg az önkormányzati határozatban megfogalmazottak közjogi szempontból való minősítésére.

Az önkormányzati határozat tartalmi vizsgálata alapján azt lehetett megállapítani, hogy a szankciót a felperes önkormányzati rendeletet sértő magatartása miatt alkalmazták. Kizárólag tartalmi vizsgálat alapján a határozat, a Ptk. 78. § (2) bekezdésének vizsgálati szempontja alapján valótlan közlést nem tartalmaz, tekintettel arra, hogy a felperest a szabálysértési hatóság valóban pénzbírsággal sújtotta az önkormányzati rendelet megszegése miatt.

Az alperesi fellebbezés eredményre vezetett, ezért a felperes köteles viselni az alperes perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint. Az első- és másodfokú perköltség az alperesi jogi képvisellel felmerült, 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj.

Köteles továbbá viselni a felperes a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2013. november 5.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k. . Hercsik Zita s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő